

مجله دانشگاه علوم پزشکی کرمان : بهار ۱۳۸۵، دوره ۱۳، شماره ۲ (سومین کنگره اپیدمیولوژی)؛ از صفحه ۷۶ تا صفحه ۷۶.

عنوان مقاله: بررسی وضعیت اپیدمیولوژیک بیماری مالاریا در استان بوشهر در سال ۱۳۸۴

نویسنده مقاله: دارابی حسین\*، ریسی احمد، زارع شهاب، پاکباز فروغ، میرزایی کامران

\* دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، معاونت بهداشتی

چکیده:

مقدمه و هدف: با وجود پیشرفت های علمی در زمینه انگل شناسی و حشره شناسی و نیز وجود داروها و سموم مختلف، بیماری مالاریا هنوز هم از اهمیت ویژه ای در بین بیماری های انگلی برخوردار است. در کشور ما نیز بیماری مالاریا هنوز از قدیم یکی از مشکلات و معضلات بهداشتی بوده و پس از گذشت بیش از چهار دهه مبارزه پیگیر با آن هنوز هم به عنوان یک معضل بهداشتی در استان بوشهر خودنمایی می کند. با توجه به کاهش میزان بروز بیماری طی سالیان اخیر در استان باز هم شاهد بروز اپیدمی های کانونی و در نتیجه افزایش موارد بیماری بوده ایم. در این مطالعه برآنیم تا وضعیت اپیدمیولوژیک موارد بیماری مالاریا در استان بوشهر در سال ۱۳۸۴ را مورد بررسی قرار دهیم.

روش کار: این مطالعه بصورت توصیفی بر اساس فرمهای بررسی انفرادی موارد بیماری مالاریا که در مراکز بهداشتی درمانی در سال ۱۳۸۴ در استان بوشهر تکمیل گردیده است صورت پذیرفته و اطلاعات موجود با استفاده از نرم افزارهای رایانه ای مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است.

یافته ها: از تعداد ۱۱۶ مورد بیماری مالاریای شناسایی شده بیشترین مورد بیماری (۳۶٪) در گروه سنی ۲۰-۲۹ سال قرار داشتند. ۹۷٪ موارد مرد و ۳٪ زن بودند. ۷۰٪ موارد بیماری کارگر و ۱۵٪ شغل آزاد داشتند. ۵۷٪ بیسواد و ۱۷٪ دارای تحصیلات ابتدایی بودند. ملیت ۶۶٪ موارد ایرانی و ۴۴٪ ملیت غیرایرانی داشتند. ۳٪ لام ها همانروز، ۲۳٪ یک روز، ۱۲٪ دو روز، ۲۱٪ سه روز، ۱۰٪ چهار روز و ۲۸٪ لام ها بیش از پنج روز بعد از بروز علائم بالینی از موارد بیماری تهیه شده اند. ۹۶٪ موارد بیماری تب و ۹۶٪ لرز را عنوان کرده اند. ۱۲٪ موارد بیماری از طریق فعالیت های اکتیو و ۸۸٪ از طریق پاسیو شناسایی شده اند که از این تعداد ۹۹٪ دارای انگل ویواکس و ۱٪ دارای انگل فالسیپارم بودند.

نتیجه گیری و بحث: در حال حاضر به دلیل تغییرات دایمی الگوهای همه گیر شناسی مالاریا با توجه به عوامل اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، زیست محیطی و زیست شناختی موثر بر آن کارشناسان بر این باورند که هیچ راهکار استاندارد برای مبارزه با مالاریا در همه نقاط وجود نداشته و در این راه باید تدابیری مناسب با شرایط و امکانات محلی اتخاذ گردد. با توجه به بروز اپیدمی های کانونی شناسایی و برنامه ریزی جهت مناطق مهاجرپذیر می تواند در پیش بینی اپیدمی و انجام اقدامات خاص مفید واقع گردد. روز اپیدمی های کانونی شناسایی و برنامه ریزی جهت مناطق مهاجرپذیر می تواند در پیش بینی اپیدمی و انجام اقدامات خاص مفید و همچنین با توجه به ابتلا موارد ایرانی غیربومی ساکن و زیاد بودن زمان بروز علائم بیماری تا تهیه لام خون محیطی برنامه های آموزشی جهت گروههای پرخطر می تواند راهکار مفید و موثری در پیشگیری و کنترل بیماری مالاریا قلمداد گردد.

کلید واژه: مالاریا، همه گیر شناسی، استان بوشهر